

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ซึ่งประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Method) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Method) โดยผู้วิจัยดำเนินตามขั้นตอนการวิจัย เป็น 3 ระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ดำเนินการเป็น 2 ขั้นตอน คือ

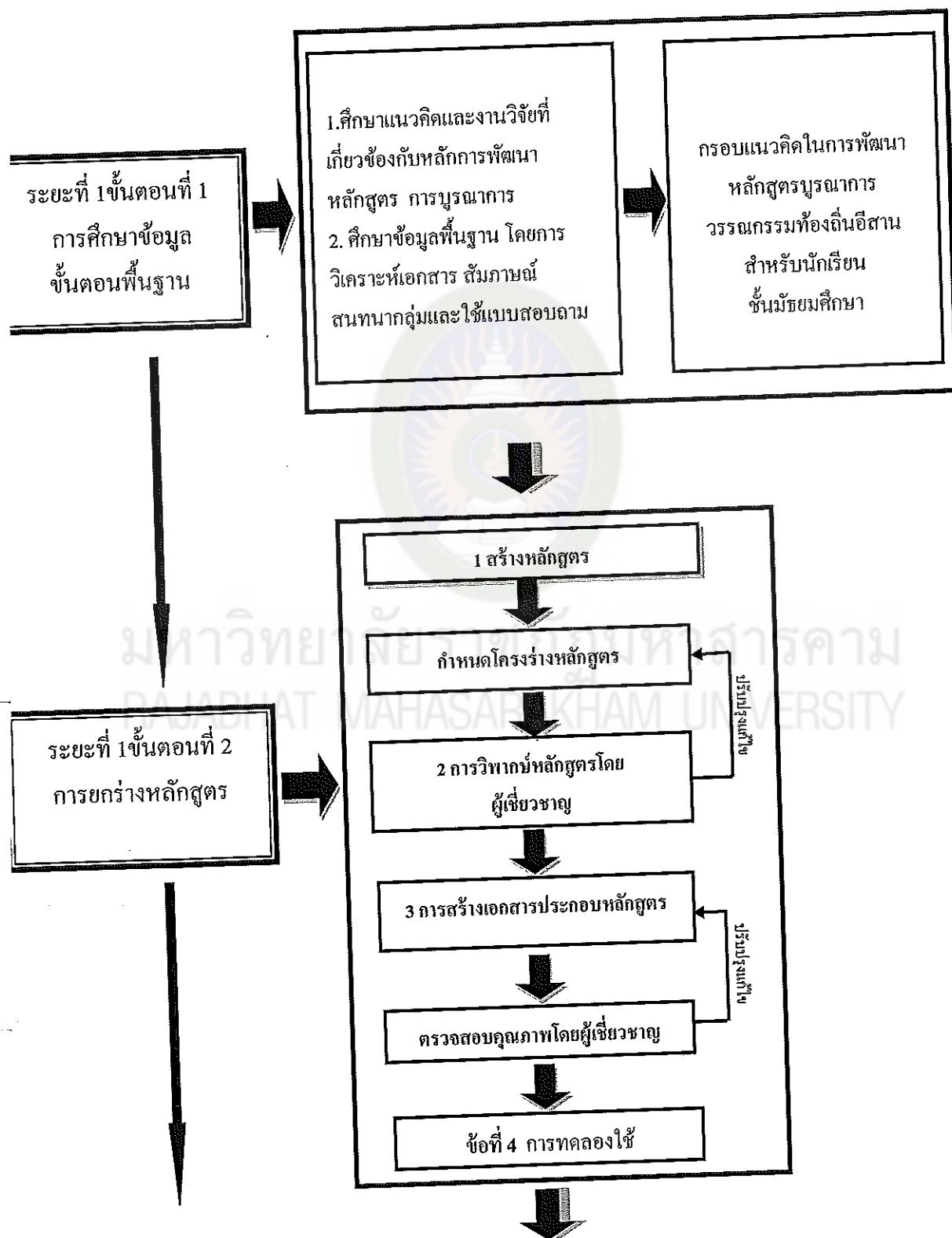
1. การศึกษาข้อมูลขั้นตอนพื้นฐาน ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานจากแหล่งข้อมูลที่สำคัญ โดยแบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ข้อ
  - 1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 1.2 ข้อมูลพื้นฐานจากผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. การยกร่างหลักสูตร ในขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 4 ข้อ
  - 2.1 การสร้างโครงร่างหลักสูตร
  - 2.2 การวิพากษ์หลักสูตร
  - 2.3 การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร
  - 2.4 การทดลองใช้หลักสูตรกับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

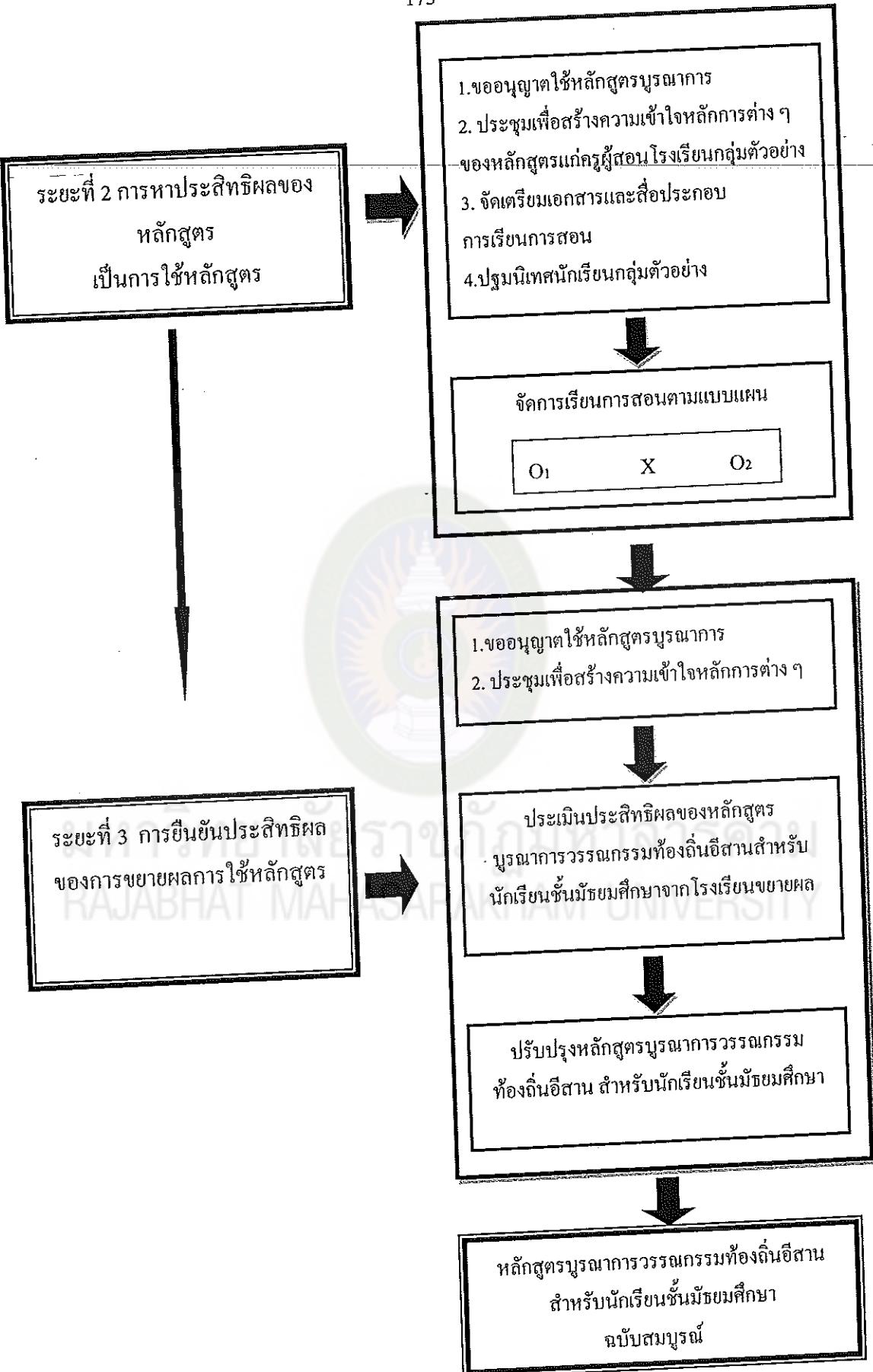
ระยะที่ 2 การหาประสิทธิผลของหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ดำเนินการโดยการใช้หลักสูตร กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตร

ระยะที่ 3 การยืนยันประสิทธิผลของการขยายผลการใช้หลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ระยะการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ในแต่ละระยะของการวิจัยดังแสดงในภาพที่ 16

ภาพที่ 16 ขั้นตอนต่อการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ระยะที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถินอีสาน สำหรับนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษา

1. การศึกษาข้อมูลขั้นตอนพื้นฐาน

เป็นการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถินอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาโดยใช้การวิจัยเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการบูรณาการหลักสูตร ทั้งของไทยและของต่างประเทศ และการสำรวจข้อมูลการจัดการเรียนการสอน วรรณกรรมห้องถินอีสานของผู้บริหาร โรงเรียน ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ศึกษานิเทศก์ ครุวิชาการ ครุผู้สอน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม

กำหนดการวิจัย

ปัญหาและความต้องการการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถิน อีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถินอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสำรวจ ผู้บริหาร 52 คน ศึกษานิเทศก์ 10 คน ครุผู้สอน 159 คน และนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 370 คน ได้ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) โดยใช้ตารางที่เลขสุ่ม (Random Numbers Table) ได้ประชากรจำนวน 591 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการสัมภาษณ์และสนทนากลุ่ม ครุวิชาการ ครุผู้สอน รายวิชาเพิ่มเติม ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27 ศูนย์ เครือข่าย เมืองແสนานamarawithy ที่มีบริบทเหมือนกัน โรงเรียนละ 4 คน โดยวิธีการที่ได้นำในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก

โรงเรียนน้ำใส่วิทย์ โรงเรียนหนองสีเจริญวิทย์ โรงเรียนอาสามารถวิทยา ปราษฐ์ห้องถันที่ มีความสามารถพิเศษเรื่องนิทกาน ผู้ฯ ภัยต ดำเนิน และปริศนาคำทาย จำนวน 3 คน รวม

15 คน

3. กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองมื่นถัน วิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 34 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อใช้ในการตอบแบบสอบถาม

วิธีดำเนินการวิจัย

มีรายละเอียดการดำเนินการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2 ข้อ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องวรรณกรรมห้องถัน อีสานแนวคิดและรูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ การประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน จากเอกสาร ทั้งในประเทศ ต่างประเทศ และจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Internet) ผลการศึกษาวิเคราะห์เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมห้องถันอีสานและการบูรณาการหลักสูตร

2. ข้อมูลพื้นฐานจากผู้ที่เกี่ยวข้อง มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสำรวจความต้องการที่จำเป็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย มีดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น ต่อการพัฒนาหลักสูตร สำหรับผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น ต่อการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักเรียน

3. แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัจจุบันและความต้องการจำเป็นต่อ การพัฒนาหลักสูตรสำหรับผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู

4. แนวคิดตามสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการจำเป็นต่อ การพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักเรียน

นำข้อมูลพื้นฐานที่ได้มาสังเคราะห์ใช้กำหนดรายละเอียดขององค์ประกอบ หลักสูตร ให้มีความหมายสมสอดคล้องกับผู้เรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือการวิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็น

ต่อการพัฒนาหลักสูตร สำหรับผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครุ

1.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

1.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหา ของแบบสอบถามความคิดเห็น จากนั้นนำนิยามตัวแปรมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มี 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและ ความเหมาะสมของภาษา อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะการใช้ภาษาไม่กระซับในข้อคำถาม ผู้วิจัยจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

1.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ได้แก่

1.3.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ สุนทรironn Ph.D. (Elementary Education) ผู้เชี่ยวชาญ ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม

1.3.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทรสมบัติ กศ.ด. (การบริหารและ พัฒนา) การศึกษารองคณบดีฝ่ายวิจัย และพัฒนาเครือข่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.3.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชัยกรระเดื่อง กศ.ค. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.3.4 อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา ศม.ด. (หลักสูตรและการสอน) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.3.5 ดร.สะอาด ขัน祚ยา ก.ด. (บริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการ

โรงเรียนทรายทองวิทยา

พิจารณาความเหมาะสมของข้อความ และตรวจสอบความตรงของเนื้อหา

(Content Validity) นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.50-1.00 (สมนึก ภัททิยชนี. 2551 : 220) ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.88

1.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์ ไปใช้จริงในการทดลองแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ และครุ ที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรนูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็น

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 20 ข้อ โดยนำคำตอบของแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนคั่งต่อไปนี้

(ด้าน สายบค. 2538 : 184)

ปฏิบัติตามที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน

ปฏิบัติตาม	ระดับคะแนน	4	คะแนน

มีปฏิบัติปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน

ปฏิบัติน้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน

ปฏิบัติน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

คำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำมาแปลง

ความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติตามที่สุด

ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติตาม

ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง

ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

ช่วงที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อทราบข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (ภาคผนวก ก : 266-269)

2. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานและความต้องการจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตร สำหรับนักเรียน

2.1 ศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรนูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา และการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็น

2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาเพื่อกำหนดเป็นโครงสร้างและขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถามความคิดเห็น จากนั้นนำมายามตัวแปรมาสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น มี 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ นำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของภาษา อาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะคำติชมในบางข้อเป็นคำติชมกำกับ ไม่ชัดเจน จากนั้นนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

2.3 นำแบบสอบถามความคิดเห็นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ชุดเดียวกับข้อที่ 1.3 พิจารณาความเหมาะสมของข้อความ และตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) นำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำติชมแต่ละข้อแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ต้องมีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป ปรากฏว่าได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.90

2.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับสมบูรณ์ ไปใช้จริงในการทดลองแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีต่อการพัฒนาหลักสูตรนຽณาการ วรรณกรรม ท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ โดยนำคำตอบของแต่ละคนมาให้ค่าน้ำหนักเป็นคะแนนดังต่อไปนี้
(ล้วน สายยศ. 2538 : 184)

ปฏิบัตินอกที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
ปฏิบัตินอก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
มีปฏิบัติปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
ปฏิบัติน้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ปฏิบัติน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

คำนวณค่าเฉลี่ยคะแนนจากแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำมาแปลง

ความหมายโดยเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัตินอกที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัตินอก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	มีปฏิบัติปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด
ช่วงที่ 2 เป็นแบบสอนตามปลายเปิด เพื่อทราบข้อเสนอแนะอื่นๆ ในการ

พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน (ภาคผนวก ก : 270-272)

3. แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา

3.1 ผู้วิจิตรวิเคราะห์คุณลักษณะที่ต้องการวัด ศึกษาแนวคิดทฤษฎี หลักการ เกี่ยวกับการสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนที่พัฒนาหลักสูตรบูรณาการวรรณกรรมท่องถิ่นอีสานเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

3.2 กำหนดความหมายหรือนิยามคุณลักษณะ ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษา สอนตามเรื่องของ ข้อมูลและความสำคัญของพัฒนาหลักสูตรบูรณาการวรรณกรรมท่องถิ่น อีสาน

3.3 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและไม่มีโครงสร้าง เพื่อจะดำเนินการสัมภาษณ์โดยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.4 เผยแพร่คำถาม ตามกรอบของการเขียนคำถามให้ชัดเจนเพื่อให้ตรง ประเด็นสิ่งที่ต้องการและ จัดทำต้นฉบับของแบบสัมภาษณ์

3.5 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมถึงความครอบคลุมของเนื้อหาและ วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อเสนอแนะมาดำเนินการปรับปรุงแก้ไข

3.6 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของภาษาที่ใช้รวมถึงความครอบคลุมของเนื้อหาและ วัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แบบสัมภาษณ์ที่มีคุณภาพ

3.7 ได้แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์สำหรับการสนทนากลุ่ม จัดพิมพ์แบบ สัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

4. วิธีการสนทนากลุ่มเพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตร บูรณาการ วรรณกรรมท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การสนทนากลุ่ม (Focused Group) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้
๑. ประกาศ วาระ (2555 : 215- 217) กำหนดคัดต่อไปนี้

คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เพื่อกำหนดการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

สูงสุด ผู้วิจัยใช้หลักการคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกันก็อ เป็นครู วิชาการ ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา 27 ศูนย์เครือข่าย เมืองแสตนสารถวิทย์ ที่มีบริบทเหมือนกัน โรงเรียน ละ 4 คน โดยวิธีการที่ได้มาในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก โรงเรียนน้ำใส่วิทย์ โรงเรียนหนองสีเจริญวิทย์ โรงเรียนอา สามารถวิทยา ปราษณ์ห้องถินที่ มีความสามารถพิเศษเรื่องนิทาน พญา ภัยต ดำเนิน และ ปริศนาคำทำய จำนวน 3 คนรวม 15 คน

1. จัดสนทนากลุ่ม ได้แก่ ผู้ดำเนินการสนทนา จำนวน 1 คน ซึ่งเป็นผู้วิจัย เองผู้จัดบันทึกการสนทนา จำนวน 1 คน รวมเป็น 2 คน

2. แนวทางการสนทนากลุ่ม เรื่องกำหนดการพัฒนาหลักสูตรนຽณการ วรรณกรรมท้องถินอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์ทั้งหมด 3 ตอน (ภาคผนวก ก : 273- 275)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ประสานกับหน่วยงานต้นสังกัด กือสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษาเขต 27 เพื่อ จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย แล้วดำเนินการเก็บข้อมูลสภาพ ปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนຽณการวรรณกรรมท้องถินอีสาน สำหรับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยได้ สมภาษณ์และสนทนากลุ่มกับ ครุวิชาการ ครูผู้สอน รายวิชาเพิ่มเติม ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน ตัวแทนผู้ปกครองนักเรียน ใน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27 ศูนย์ เครือข่าย เมืองแสตนสารถวิทย์ ที่มีบริบทเหมือนกัน โรงเรียนละ 4 คน โดยวิธีการที่ได้มาใน การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก โรงเรียนน้ำใส่วิทย์ โรงเรียนหนองสีเจริญวิทย์ โรงเรียนอาสามารถวิทยา ปราษณ์ห้องถินที่ มีความสามารถพิเศษเรื่องนิทาน พญา ภัยต ดำเนิน และปริศนาคำทำຍ จำนวน 3 คนรวม จำนวน 15 คน และสนทนากลุ่มกับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนหนองหมื่น จำนวน 15 คน

ค่าณวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 34 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยสนใจเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนูรณาการ วรรณกรรมท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

- หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบสอบถาม ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ครู และนักเรียน
- การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม นำเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

จากการดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 1 การศึกษาข้อมูลขั้นตอนพื้นฐาน สรุปได้ดังตาราง

ที่ 6

ตารางที่ 6 สรุปขั้นตอนต่อนการดำเนินการวิจัย ระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูล
ขั้นตอนพื้นฐาน

ขั้นตอน ตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำตามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ระยะที่ 1	เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหาและ ความต้องการ จำเป็นต่อการ พัฒนาหลักสูตร นูรณาการ วรรณกรรม ท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา	ปัญหาและ ความต้องการ การพัฒนาหลัก สูตรนูรณาการ วรรณกรรม ท่องถิ่นอีสาน สำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษา	1. แบบสอบถาม ความคิดเห็น สำหรับผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และครู 2. แบบสอบถาม ความคิดเห็น สำหรับนักเรียน	1. ศึกษาสภาพ ปัญหาและสำรวจ ความต้องการที่ จำเป็นของผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องใน การพัฒนาหลัก สูตรนูรณาการ การพัฒนาหลัก สูตรนูรณาการ วรรณกรรมท่อง ถิ่นอีสานสำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษา	1. ได้ทราบ ปัญหาและ ความต้องการ ในการ การ พัฒนาหลักสูตร นูรณาการ วรรณกรรม ท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา
1.1	การศึกษา ข้อมูล ขั้นตอน พื้นฐาน				
การศึกษา ข้อมูล ขั้นตอน พื้นฐาน					

ขั้นตอน ตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำอธิบาย การวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
		ในสังกัดสำนัก งานเขตพื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา ^{เขต 27} เป็น ^{เป็น} อย่างไร	3. แบบ สัมภาษณ์การ สนทนากลุ่มเพื่อ ^{เพื่อ} ศึกษาสภาพ ปัจจุบันปัญหา ^{ปัญหา} และความ ^{ความ} ต้องการสำหรับ ^{สำหรับ} ครูในโรงเรียน เครื่องข่าย	2. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่ เกี่ยวข้อง 3. แบบสัมภาษณ์ เพื่อศึกษาสภาพ ปัจจุบันปัญหาและ ความต้องการ 4) สนทนากลุ่มผู้ที่ มีส่วนเกี่ยวข้อง	2. ได้ข้อมูล พื้นฐานที่ จำเป็นสำหรับ การพัฒนา หลักสูตรบูรณา การวรรณกรรม ท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา

2. การยกร่างหลักสูตร

เป็นการนำข้อมูลพื้นฐานมาจัดทำร่างหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่น
อีสาน หรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยมีรายละเอียดประกอบด้วยการสร้างโครงร่างร่างหลักสูตร
การกำหนดโครงร่างหลักสูตร การตรวจสอบคุณภาพโครงร่างหลักสูตร การสร้างเอกสาร
ประกอบหลักสูตร และการทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อนำข้อมูลที่ได้มา^{มา}
ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

คำอธิบาย

- โครงร่างหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้น^{ชั้น}
มัธยมศึกษา มีองค์ประกอบอะไรบ้าง
- องค์ประกอบต่าง ๆ ของโครงร่างหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและ
สอดคล้องกันหรือไม่

วัตถุประสงค์

เพื่อกำหนดโครงร่างหลักสูตรและเพื่อประเมินความเหมาะสมและความ
สอดคล้องของโครงร่างหลักสูตร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ครูที่สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27
สหวิทยาเขต เมืองแ闪สารถวิทย์ จำนวน 7 โรง ที่มีบริบทเหมือนกัน ดำเนินการจัดกิจกรรม

การเรียนการสอนนวัตกรรมท้องถิ่น โรงเรียนละ 3 คน ได้แก่ครูผู้สอนรายวิชา ในกลุ่มสาระ การเรียนรู้ภาษาไทยจำนวน 1 คน กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ จำนวน 1 คน ศึกษานิเทศก์ที่กำกับคุณเลื่องการ พัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้จำนวน 3 คน และประชุมท้องถิ่นที่ มีความสามารถพิเศษ เรื่องนิทาน พญา ภायิต ต้านนา และปริศนาคำทำய จำนวน 4 คน และ ผู้ช่วยวิจัย 1 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตร ผู้ช่วยดำเนินการ โดยแบ่งเป็น 4 ข้อ รายละเอียดดังนี้

1. การสร้างโครงร่างหลักสูตร

จากข้อมูลพื้นฐานและผลการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรในระยะที่ 1 ระยะที่ 1 ผู้วิจัยได้นำมาเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ โดยได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1.1 ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาสาระในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นตอน พื้นฐาน พ.ศ. 2551 เพื่อศึกษารายละเอียดเนื้อหาวิชาที่สามารถนำวัตกรรมท้องถิ่นอีสานมาบูรณาการได้ กำหนดเป็นหัวเรื่องที่จะบูรณาการ ได้แก่ กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่บูรณาการคือ 1) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย 2) กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3) กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

1.2 คัดเลือกวัตกรรมท้องถิ่นอีสานที่เกี่ยวข้องประเภท นิทานพื้นบ้าน 15 เรื่อง สำนวน พญา และภายิต 88 สำนวนปริศนาคำทำய 105 ปริศนา เพลงพื้นบ้าน 17 เพลง และต้านนา 4 เรื่อง เพื่อนำมาบูรณาการกับเนื้อหาวิชาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นตอน พื้นฐาน กำหนดเป็นหน่วยที่จะบูรณาการ ได้ 9 หน่วยการเรียน แต่หลังจากการวิพากษ์ หลักสูตรแล้วผู้วิจัยได้แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ช่วยวิจัยให้ปรับจากเดิม 9 หน่วยการเรียน ให้เหลือ 7 หน่วยการเรียน ได้แก่ หน่วยการเรียนที่ 1 วรรณกรรมท้องถิ่โนีสาน หน่วยการเรียนที่ 2 เรื่องเด่นนิทาน หน่วยการเรียนที่ 3 สืบสาน สำนวน พญา ภายิต หน่วยการเรียนที่ 4 ปริศนาคำทำຍ หน่วยการเรียนที่ 5 ตามด้วยเพลงอีสาน หน่วยการเรียนที่ 6 ตำนานภูมิถิ่น หน่วยการเรียนที่ 7 การอนุรักษ์และเผยแพร่วัฒนธรรมท้องถิ่น

1.3 การกำหนดโครงร่างหลักสูตรมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.3.1 สภาพปัญหาและความสำคัญของหลักสูตร เป็นการนำข้อมูลที่ได้จาก การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการจัดการศึกษาเรื่อง วรรณกรรมท้องถิ่น

อีสานและความจำเป็นในการให้ความรู้เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานแก่นักเรียน มากำหนด
จุดมุ่งหมายและขอบเขตของหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติม : หลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่น
อีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1.3.2 หลักการของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ศึกษาได้จาก
ระยะที่ 1 ระยะที่ 1 และสภาพปัจจุบันและความจำเป็นของหลักสูตร คือ เป็นหลักสูตรบูรณาการ
โดยนำวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานประเกท นิทานพื้นบ้าน 15 เรื่อง จำนวน พญา และภานิต 88
จำนวนปริศนาคำทำาย 105 บริศนา เพลงพื้นบ้าน 17 เพลง และดำเนิน 4 เรื่อง บูรณาการเข้ากับ
รายวิชาต่าง ๆ ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นตอนพื้นฐาน 2551

1.3.3 เป้าหมายของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและ
ความสำคัญของหลักสูตร คือ เพื่อเสริมสร้างความรู้และเจตคติที่ดีต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน
สำหรับเรียน และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการพัฒนาหลักสูตรบูรณา
การ

1.3.4 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร กำหนดให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ความ
จำเป็นหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร โดยคาดหวังว่าเมื่อดำเนินการตามหลักสูตรนี้
นอกจากผู้เรียนจะมีความรู้เรื่องวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานแล้ว ยังมีเจตคติที่ดีต่อวรรณกรรม
ท้องถิ่นอีสานสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ต่อผู้อื่น ได้และเกิดความรักในท้องถิ่นของ
ตนเอง

1.3.5 โครงสร้างหลักสูตร กำหนดขอบเขตและเนื้อหาสาระของหลักสูตร
รายวิชาเพิ่มเติม : หลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ให้
สอดคล้องกับหลักการ เป้าหมายและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยคำขอรับ
รายวิชา รายละเอียดของแต่ละหน่วยการเรียน ได้แก่ ชื่อหน่วย ระยะเวลาในการเรียน ขอบเขต
เนื้อหาและวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานที่นำมาบูรณาการเข้ากับ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โดยมี
รายละเอียดดังแสดงใน (โครงสร้างกรอบหลักสูตรบูรณาการ ภาคผนวก ค : 338 - 359)

1.3.6 การประเมินผลหลักสูตร กำหนดวิธีการในการศึกษาประสิทธิผลของ
หลักสูตร โดยพิจารณาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

- 1) การสังเกตพฤติกรรมนักเรียน ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
ความสนใจในการเรียนการอภิปราย การแสดงความคิดเห็น
- 2) การประเมินผลงานของนักเรียน

- 3) การทดสอบวัดความรู้ก่อนและหลังเรียน
- 4) การประเมินเกณฑ์ต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานของนักเรียน
- 5) การประเมินความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ

วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ประเมินผล ได้แก่

- 1) แบบสังเกตพฤติกรรม
- 2) แบบประเมินผลงาน
- 3) แบบทดสอบวัดความรู้
- 4) แบบประเมินเจตคติ
- 5) แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ

วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

1.3.7 การบริหารจัดการหลักสูตร เป็นการกำหนดแนวทางในการดำเนินงานเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ให้ได้ประสิทธิภาพ ได้แก่การกำหนดการนำหลักสูตรไปใช้กับกระบวนการเรียนการสอนที่ใช้การสอนแบบบูรณาการ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อหลายประเภท เป็น สื่อการเรียนการสอนที่กำหนดให้เหมาะสม 适合 สถานศึกษา จึงเป็น เนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนการสอนของแต่ละหน่วยการเรียน และทรัพยากรที่จำเป็น ในการดำเนินการตามหลักสูตร

2. การวิพากษ์หลักสูตรด้วยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ประกอบด้วย

2.1 รองศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ ฉุนทร โภจน์ Ph.D. (Elementary Education) ผู้เชี่ยวชาญ ภาควิชาหลักสูตรและการสอนคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.2 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลาด จันทรสมบติ กศ.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) รองคณบดีฝ่ายวิจัย และพัฒนาเครือข่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

2.3 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชัยกรระเด็ง กศ.ด. (วิจัยและประเมินผลการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.4 อาจารย์ ดร.สมปอง ศรีกัลยา ศม.ด. หลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.5 อาจารย์ ดร.ภูมิท บุญทองเดิง ศม.ด. (หลักสูตรและการสอน)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วัดถูประสังค์ เพื่อประเมินความเหมาะสม ของ โครงสร้างหลักสูตร โดยการนำโครงสร้าง หลักสูตรที่ได้พัฒนาไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. การดำเนินงาน ตรวจสอบคุณภาพเพื่อประเมินความเหมาะสม ของ โครงสร้าง หลักสูตรเป็นการประเมินองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตร คือ สภาพปัจจุบันและความสำคัญ หลักการ เป้าหมาย จุดประสงค์ โครงสร้าง ระยะเวลา คุณสมบัติผู้เรียน การประเมินผล การบริหารจัดการ หลักสูตรว่ามีความเหมาะสมเพียงใด

2. เครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพ โครงสร้างของหลักสูตร คือ แบบประเมิน โครงสร้างหลักสูตรบูรณาการวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานเข้ากับรายวิชาต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น แบบประเมินนี้ เป็นแบบประเมินความเหมาะสมของ โครงสร้างหลักสูตร มีลักษณะเป็น แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เหมาะสมมากที่สุด เหมาะสมมาก เหมาะสมปานกลาง เหมาะสมน้อย และเหมาะสมน้อยที่สุด สำหรับให้ผู้เชี่ยวชาญทำการ ประเมินความถูกต้อง เหมาะสมสาระวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานที่นำมาบูรณาการกับเนื้อหา สาระรายวิชาต่าง ๆ (ภาคผนวก ก : 276-279)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการติดต่อผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน เพื่อขอ ความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญด้วยการสื่อสารทางโทรศัพท์ก่อนและได้ติดต่อแบบทางการ ผ่าน บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็น ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและประเมินหลักสูตร และผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 6 ท่าน และเชิญผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์หลักสูตร วันที่ 14 ธันวาคม 2555 เพื่อ ประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรและความต้องการหลักสูตร เอกสารประกอบ หลักสูตรตามแบบประเมินที่สร้างขึ้น และขอคำแนะนำเพิ่มเติมที่ต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข ซึ่ง ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน ได้ให้ข้อมูลกลับคืน แล้วผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ดังนี้

แบบประเมินความถูกต้อง เหมาะสมของสาระวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานที่นำมา บูรณาการกับเนื้อหาสาระรายวิชาต่าง ๆ และประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบ ของหลักสูตร วิเคราะห์โดย โดยนำข้อมูลคำตอบของผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนมาให้น้ำหนักเป็น คะแนน ดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2540 : 214)

มีความเห็นว่า	มีความหมายสมมากที่สุด	ระดับ 5 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความหมายสมมาก	ระดับ 4 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความหมายสมปานกลาง	ระดับ 3 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความหมายสมน้อย	ระดับ 2 คะแนน
มีความเห็นว่า	มีความหมายสมน้อยที่สุด	ระดับ 1 คะแนน

การเปรียบเทียบความหมายของค่าคะแนนความหมายสมจากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดย
เทียบเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนน 4.50 – 5.00 หมายถึง โครงร่างหลักสูตรมีความหมายสมมากที่สุด
ช่วงคะแนน 3.50 – 4.49 หมายถึง โครงร่างหลักสูตรมีความหมายสมมาก
ช่วงคะแนน 2.50 – 3.49 หมายถึง โครงร่างหลักสูตรมีความหมายสมปานกลาง
ช่วงคะแนน 1.50 – 2.49 หมายถึง โครงร่างหลักสูตรมีความหมายสมน้อย
ช่วงคะแนน 1.00 – 1.49 หมายถึง โครงร่างหลักสูตรมีความหมายสมน้อยที่สุด
ในการพิจารณาคะแนนความถูกต้องและความหมายสม พิจารณาความคิดเห็นของ
ผู้เชี่ยวชาญที่มีคะแนนตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป ว่าเป็นโครงร่างของหลักสูตรที่มีคุณภาพหมายสมใน
เบื้องต้นไม่ต้องทำการปรับปรุง สำหรับข้อใดที่ได้คะแนนต่ำกว่า 3.50 ให้พิจารณาดึงเหตุผล
เป็นรายข้อโดยการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการกับผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาเสนอแนะมาปรับปรุง
หลักสูตร ผลการพิจารณาความหมายสมของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏผลดังแสดงใน (ตารางที่ 10 :
206)

3. การสร้างเอกสารประกอบหลักสูตร

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างเอกสารประกอบหลักสูตรคือ ยุ่มือการสอนหลักสูตร
การบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีรายละเอียด
สำหรับการจัดการเรียนการสอนของทุกหน่วยการเรียนรู้ ในแต่ละหน่วยประกอบด้วยเอกสาร
ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 40 คาบ เป็นเอกสารที่กำหนดรายละเอียดที่
จำเป็นในการจัดการเรียนการสอนของหน่วยการเรียนนั้น ได้แก่ การกำหนดผลการเรียนรู้ที่
คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นความคิดรวบยอด สาระการเรียนรู้ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ จุดประสงค์
การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้ การประเมินผล และการออกแบบวิธีการ
และเครื่องมือประเมินผล เพื่อให้กรุใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน
2. ใบงาน เป็น เอกสารที่กำหนดกิจกรรมที่นักเรียนต้องปฏิบัติเพื่อการเรียนรู้

3. เอกสารการเรียนการสอน เป็นเอกสารใช้สำหรับประกอบการเรียนการสอน โดยมีเนื้อหาครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของหน่วยการเรียนนั้น

4. คำถ้าท้ายหน่วย

วิธีการดำเนินการ

1. ศึกษาฐานวิธีการเพียนแพนการจัดการเรียนรู้ ใบงาน เอกสารการเรียน การสอนและคำถ้าท้ายหน่วยจากเอกสาร ตำรา ตลอดจนคำแนะนำของบุคคลที่เป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน นำมาเป็นแนวทางในการสร้างเอกสาร

2. สร้างเอกสารประกอบหลักสูตรตามหลักการ เป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และ โครงสร้างของหลักสูตรการบูรณาการ วรรณกรรมท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

3. สร้างแบบประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของเอกสารประกอบ หลักสูตร โดยมีการดำเนินการดังนี้

3.1 ศึกษารายละเอียดของโครงสร้างหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร ที่สร้างขึ้น

3.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการให้ผู้เชี่ยวชาญประเมิน

3.3 สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรการบูรณาการ วรรณกรรมท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ โดยทำการประเมิน ความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบในแต่ละหน่วยการเรียน

การประเมินความเหมาะสมของแต่ละองค์ประกอบในแต่ละหน่วยการเรียน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดค่าคะแนนดังนี้

คะแนน 5	หมายถึง	เหมาะสมมากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง	เหมาะสมมาก
คะแนน 3	หมายถึง	เหมาะสมปานกลาง
คะแนน 2	หมายถึง	เหมาะสมน้อย
คะแนน 1	หมายถึง	เหมาะสมน้อยที่สุด

3.4 นำแบบประเมินไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญา妮พันธ์พิจารณา ตรวจสอบโครงสร้าง ความเหมาะสมของภาษา และความสมบูรณ์ของแบบประเมิน

3.5 ปรับปรุง แก้ไข จัดทำเป็นแบบประเมินฉบับสมบูรณ์

4. นำร่างเอกสารประกอบหลักสูตร และแบบประเมินความเหมาะสมที่สร้าง

จีนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบความถูกต้องความเหมาะสมของเอกสารประกอบหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยผู้วิจัยดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลและประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง ได้ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ ผู้วิจัยปรับปรุง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ โดยแบบประเมินความเหมาะสม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ดำเนินการและใช้เกณฑ์เดียวกับการหาค่าความเหมาะสมของโครงสร้าง หลักสูตร ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ได้เอกสารประกอบหลักสูตรการบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่จะนำไปใช้ในการศึกษา ประสิทชิผลของหลักสูตรต่อไป ผลการพิจารณาความเหมาะสมของผู้เชี่ยวชาญ ปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 11 (หน้า 211)

4. การทดลองใช้หลักสูตร

วัตถุประสงค์ เพื่อนำหลักสูตรบูรณาการและเอกสารประกอบหลักสูตรที่ได้ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเรียนร้อยแล้วไปทดลองใช้ เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตรในสถานการณ์จริง ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคระหว่างการใช้หลักสูตร ก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

ในการทดลอง ผู้วิจัยได้นำหน่วยการเรียนที่ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ไปทดลองตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ วิธีการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้ ดังนี้

นำเอกสารที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทำการศึกษาทดลองใช้ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/4 โรงเรียนอาสามารถวิทยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการใช้หลักสูตรในสถานการณ์จริง โดยผู้วิจัยทำการประเมินนิเทศ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีการดำเนินงานก่อนดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรและแผนการสอนจนครบถ้วนนวยการทดลองจากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบวัดเจตคติต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานและแบบประเมินความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 1 การยกร่าง

หลักสูตร สรุปได้ดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สรุปขั้นตอนต่อเนื่องการดำเนินการวิจัย ระยะที่ 1 ขั้นตอนที่ 2 การยกร่างหลักสูตร

ขั้นตอน ตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำถามการวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ระยะที่ 1 การยกร่าง หลักสูตร	- เพื่อกำหนด โครงร่าง หลักสูตรและ เพื่อประเมิน ^{ความ} ความ เหมาะสม	1. โครงร่าง หลักสูตรบูรณา การ วรรณกรรม ท่องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา ^{มีองค์ประกอบ} อะไรมี 2. องค์ประกอบ ต่าง ๆ ของ โครงร่าง หลักสูตรที่ พัฒนาขึ้นมี ความเหมาะสม และสอดคล้อง กันหรือไม่	1. แบบ ประเมิน โครงร่าง หลักสูตร ออกแบบหลักสูตร 2.แบบ ประเมิน ความ เหมาะสมของ ตัวบ่งชี้ ของเอกสาร ประกอบ หลักสูตร 3.แบบ ประเมิน แผนการ จัดการ เรียนรู้	1.การประเมินเชิง ปฏิบัติการในการจัดทำ หลักสูตร และการ ออกแบบหลักสูตร 2.การประเมินความ เหมาะสมของ ตัวบ่งชี้ของ หลักสูตร โดย ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนา หลักสูตรและการสอน 4 ทดลองใช้เพื่อตรวจ สอบความเป็นไปได้ใน การใช้หลักสูตรใน สถานการณ์จริง ตลอดจนศึกษาปัญหา และอุปสรรคระหว่าง การใช้หลักสูตร ก่อน นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง	1. ได้หลักสูตร สถานศึกษา 2. ได้ทราบ ความ เหมาะสม ของส่วน ประกอบของ หลักสูตร 3. ได้หลักสูตร บูรณาการที่ พร้อมจะ ^{นำไปใช้ในการ} นำไปใช้ใน การ ประดิษฐ์ผล ต่อไป

ระยะที่ 2 การประดิษฐ์ผลของหลักสูตร

เป็นการนำหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โรงเรียนหนองหมื่นถานวิทยา จำนวน 34 คน เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร

สำอางวิจัย

หลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่ พัฒนาขึ้นมีประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด

วัตถุประสงค์ของการใช้หลักสูตร

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของหลักสูตรในด้านต่อไปนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเมื่อเรียนรายวิชาเพิ่มเติม : หลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
2. เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวรรณกรรมห้องถันอีสานในรายวิชาเพิ่มเติม
3. ความพึงพอใจที่นักเรียนได้รับจากการเรียนรายวิชาเพิ่มเติม วรรณกรรมห้องถันอีสานทั้งนี้ได้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ดังนี้

3.1 นักเรียน ที่ผ่านการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีความรู้และเจตคติวรรณกรรมห้องถันอีสาน ซึ่งกว่าก่อนเข้ารับการเรียนการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการวรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น โดยมีเกณฑ์ในการประเมินว่า มีความพอใจในระดับมากขึ้นไป

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โปรแกรม ภาษาไทย-สังคมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 27 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาเพิ่มเติม ในภาคเรียนที่ 2/2555 เป็นนักเรียนที่มาจาก 1 โรงเรียน โดย ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลาก กลุ่มตัวอย่างได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/3 โปรแกรม ภาษาไทย-สังคมศึกษา โรงเรียนหนึ่งหนี่นถ่านวิทยา จำนวน 34 คนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยนำเสนอหลักสูตรบูรณาการและเอกสารประกอบหลักสูตรต่อ ผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนหนึ่งหนี่นถ่านวิทยา เพื่อขออนุญาตใช้หลักสูตรบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน
3. ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจต่อหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของ หลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลแก่ครูผู้สอน โรงเรียน

หนองหมื่นถ่านวิทยา

3. จัดเตรียมเอกสารและสื่อประกอบการเรียนการสอน ประสานงานกับ
วิทยากรและผู้อำนวยการศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดร้อยเอ็ด
4. ปฐมนิเทศนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อสร้างความเข้าใจและเพื่อให้ทราบ
จุดประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน

5. การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2555 ถึงวันที่ 4 มีนาคม 2556 โดย
ใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-
Posttest Design) ดังนี้

O_1	$\times$	O_2

เมื่อ	O_1	หมายถึง	การทดสอบก่อนการทดลองใช้หลักสูตร
	X	หมายถึง	การได้รับการเรียนการสอนตามหลักสูตร
	O_2	หมายถึง	การทดสอบหลังการทดลองใช้หลักสูตร

โดยมีรายละเอียดในการดำเนินการทดลองดังนี้

5.1 ทำการทดสอบความรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน และให้ทำ
แบบทดสอบวัดเจตคติที่มีต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานในรายวิชาเพิ่มเติม ก่อนเริ่มการเรียนการ
สอน

5.2 ดำเนินการเรียนการสอนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน โดยผู้วิจัย
เป็นผู้ทำการสอนด้วยตนเอง

5.3 ให้นักเรียนทำแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบทดสอบวัดเจตคติที่มี
ต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานในรายวิชาเพิ่มเติม ซึ่งเป็นแบบทดสอบชุดเดียวกับการทดสอบ
ก่อนเรียน และทำแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการทำประสิทธิผลของหลักสูตร

เครื่องมือที่ใช้คือ หลักสูตรบูรณาการที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการใช้หลักสูตร ได้แก่

1. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีลักษณะเป็นแบบทดสอบแบบปรนัย

ชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก โดยมีขั้นตอนตอนในการสร้างดังนี้

1.1 จำแนกคุณประส่งท์ตามเนื้อหา

1.2 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1.3 นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้น แสตนด์ต่ออาจารย์ที่ปรึกษาปรญญา妮พนธ์ เพื่อตรวจสอบโครงสร้างและภาษาที่ใช้ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านภาษา ศัลภาณุรัตน์ท่องถินอีสานและด้านการวัดและประเมินผล จำนวน 5 คน จาก ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมข้อ 1.3 (ภาคผนวก ง : 370-380) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและ ภาษาที่ใช้

1.4 ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

1.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแล้วไปหาคุณภาพโดยทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน ในขั้นตอนการ ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาที่ใช้และหาคุณภาพของแบบทดสอบเป็นรายข้อ โดยการหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนก ได้ข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง .20 - .80 มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .20 ขึ้นไป และมีความครอบคลุมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ จำนวน 50 ข้อ

1.6 หากความเชื่อมั่นของแบบทดสอบหั้งกลับ โดยใช้สูตรการคำนวณ ของคูเคนเดอร์ริชาร์ดสัน (KR-20) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบเท่ากับ 0.97 ผลการตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความรู้ ได้ผลดังแสดงใน (ภาคผนวก ข : 300)

2. แบบวัดเขตคติอิหรรษณ์ท่องถินอีสานในรายวิชาเพิ่มเติม มีลักษณะ เป็นแบบทดสอบวัดเขตคติตามแบบของไลโคร์ท (Likert) ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับมีขั้นตอนตอนในการสร้างดังนี้

2.1 ศึกษาการสร้างแบบวัดเขตคติจากเอกสาร ทำร่างที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดประเด็นที่ต้องการวัด

2.3 สร้างแบบวัดเขตคติจำนวน 45 ข้อ ให้มีข้อความทั้งทางบวกและทางลบ โดยกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

มาตราวัดเขตคติที่มีข้อความทางบวก

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ระดับคะแนน 5 คะแนน

เห็นด้วย	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ระดับคะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	1	คะแนน
มาตรวัดเจตคติที่มีข้อความทางลบ			
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	1	คะแนน
เห็นด้วย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ระดับคะแนน	3	คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ระดับคะแนน	4	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ระดับคะแนน	5	คะแนน
การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนเทียบกับเกณฑ์ดังนี้			
ค่าเฉลี่ย	4.50-5.00	หมายถึง	นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับสูงที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.50-4.49	หมายถึง	นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับสูง
ค่าเฉลี่ย	2.50-3.49	หมายถึง	นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	นักเรียนมีเจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด
2.4 นำแบบวัดเจตคติที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญา			
นิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านภาษาไทย ด้านวรรณกรรมห้องถันอีสาน และด้านการวัดและประเมินผลจำนวน 5 คน จากผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมข้อ 1.3 (ภาคผนวก ๔ : 370-380) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณาความเหมาะสมของข้อคำถามและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ			
2.5 นำแบบวัดเจตคติที่ปรับปรุงແລ້ວไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 34 คน เพื่อตรวจสอบความซัดเจนของภาษาที่ใช้ และหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดเจตคติทั้งฉบับ โดยคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลfa ตามวิธีการของ cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.77			
3. แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา โดยนักเรียน เป็นแบบสอบถามที่ผู้จัดใช้สอนความคิดเห็นของนักเรียนภายหลังการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการແລ້ວ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ มีขั้นตอนตอนในการสร้าง			

ดังนี้

3.1 ศึกษาการสร้างแบบสอบถาม เอกสาร ตำราที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาคุณภาพหมายของหลักสูตรเนื้อหาของหลักสูตรและบุคคลประสิทธิ์
การเรียนรู้ของรายวิชา กำหนดประเด็นที่ต้องการประเมิน

3.3 สร้างแบบสอบถามจำนวน 20 ข้อ ให้ครอบคลุมทุกประเด็นที่

ต้องการสอบถามกำหนดเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

พึงพอใจมากที่สุด	ระดับคะแนน	5	คะแนน
พึงพอใจมาก	ระดับคะแนน	4	คะแนน
พึงพอใจปานกลาง	ระดับคะแนน	3	คะแนน
พึงพอใจน้อย	ระดับคะแนน	2	คะแนน
พึงพอใจน้อยที่สุด	ระดับคะแนน	1	คะแนน

การแปลความหมายค่าเฉลี่ยน้ำหนักคะแนนเทียบกับเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง	นักเรียนมีความพึงพอใจที่สุด

3.4 นำแบบประเมินความพึงพอใจใน ที่สร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการ
ควบคุมปริญญาอนิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านภาษาไทย ด้านวรรณกรรม
ท้องถิ่นอีสาน และด้านการวัดและประเมินผล ตรวจสอบความเที่ยงเชิงเนื้อหา โดยพิจารณา
ความเหมาะสมของข้อคำถามและภาษาที่ใช้แล้วนำมารีวิวปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ได้
แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ (ภาคผนวก ก : 294-295)

การวิเคราะห์ข้อมูล

เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน ในรายวิชาเพิ่มเติม และแบบประเมินเจตคติต่อวรรณกรรม
ท้องถิ่นอีสานในรายวิชาเพิ่มเติมของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างระหว่างก่อนและหลังการทำทดลองใช้
หลักสูตรบูรณาการวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน การใช้สถิติ t-test

วิเคราะห์เจตคติต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน จังหวัดร้อยเอ็ด และความพึงพอใจใน
การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

เกณฑ์การประเมิน

1. คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชา

วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน และแบบประเมินเขตติอ่าววรรณกรรมท้องถิ่นอีสานในรายวิชา
วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน ของนักเรียนกู้น้ำด้วยตัวอย่างภาษาหลังการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ
สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นักเรียนสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนผ่านในระดับร้อยละ 80 ของคะแนน
เต็มที่เป็นไป

3. นักเรียนมีเขตติอ่าววรรณกรรมท้องถิ่นอีสานในรายวิชาวรรณกรรมท้องถิ่น
อีสาน อยู่ในระดับสูงหรือมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50

4. นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรในการเรียนตามหลักสูตร
บูรณาการในระดับมากหรือมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50

จากการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 สรุปได้ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สรุปขั้นตอนต่อการดำเนินการวิจัย ระยะที่ 2

ขั้นตอนตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำ丹การ วิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะ ได้รับ
ระยะที่ 2 การใช้ หลักสูตรกับ กู้น้ำด้วย ตัวอย่าง	เพื่อศึกษาผล การนำ หลักสูตรไป ใช้เป็น กับกู้น้ำ ด้วยตัว อย่าง	ผลการนำ หลักสูตรไป ใช้เป็น อย่างไป	เครื่องมือในการ ใช้หลักสูตร 1) หลักสูตร บูรณาการที่ ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เครื่องมือในการ รวบรวมข้อมูล แบบวัด ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน	1. การจัดการ เรียนการสอน ตามหลักสูตร บูรณาการ วรรณกรรม ท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษา	1. ได้ทราบ ประสิทธิผล ของหลัก สูตรที่ พัฒนาขึ้น หลังจาก นำไป ทดลองใช้ กับนักเรียน กู้น้ำด้วย ตัวอย่าง ที่กำหนด

ขั้นตอน ตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำตาม การวิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะ ^{ได้รับ}
			2) แบบวัดเขตติดต่อ วรรณกรรมท้องถิ่น อีสาน 3) แบบสอบถาม ความพึงพอใจใน การเรียนตาม หลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมท้องถิ่น อีสาน สำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4	ทดสอบก่อนและ หลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) โดย กลุ่มตัวอย่างคือ ^{นักเรียนชั้น} มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนหนอง หมื่นค่ายวิทยา ^{ในภาคเรียนที่ 2} ปีการศึกษา 2555	

**ระยะที่ 3 การยืนยันประสิทธิผลของการขยายผลการใช้หลักสูตรบูรณาการ
วรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา**
เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการนำหลักสูตรไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำหลักสูตรไป
ให้ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม
ศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา 27 ประเมินผลหลักสูตร

คำตามวิจัย

หลักสูตรที่ได้นำไปใช้มีประสิทธิผลตามเกณฑ์หรือไม่

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการ
เรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27 ได้นำหลักสูตรไปใช้ในสถานการณ์จริงและ
ประเมินประสิทธิผลของหลักสูตร รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้หลักสูตรที่สมบูรณ์ชัดเจน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม ใน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27 จำนวน 60 โรงเรียน ที่มีบริบทเหมือนกัน โดยวิธีการที่ได้นำในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับสลากได้โรงเรียนหนึ่งของอีเกริญวิทย์ โรงเรียนพนมไพรวิทยาการ โรงเรียนน้ำใส่วิทย์ โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยาศาสตร์ โรงเรียนจตุรพัคตรพิมานรัชดาภิเษก และโรงเรียนอาสาภรณ์วิทยา

วิธีดำเนินการ

1. ผู้วิจัยนำเสนอดหลักสูตรบูรณาการและเอกสารประกอบหลักสูตรต่อผู้อำนวยการโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27 6 แห่ง แห่ง คือ โรงเรียนน้ำใส่วิทย์ โรงเรียนหนึ่งของอีเกริญวิทย์ โรงเรียนพนมไพรวิทยาการ โรงเรียนสุวรรณภูมิพิทยาศาสตร์ โรงเรียนจตุรพัคตรพิมานรัชดาภิเษก และโรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตใช้หลักสูตรบูรณาการในการจัดการเรียนการสอนแก่นักเรียน

2. ประชุมเพื่อสร้างความเข้าใจต่อหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างของหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนการสอน และวิธีการประเมินผลแก่ครูผู้สอน

3. ผู้วิจัย มองเอกสารและต่อประกอบการเรียนการสอน ประสานงานกับครูผู้สอนรายวิชาเพิ่มเติม โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา 27 6 แห่ง

4. ผู้วิจัย นิเทศติดตาม และสังเกตการจัดการเรียนการสอน

การประเมินหลักสูตร

1. จุดประสงค์ของการประเมิน เพื่อประเมินประสิทธิผลของหลักสูตรจากการนำไปใช้

2. เกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน ซึ่งเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาประสิทธิผลของหลักสูตร

2.1 นักเรียนสอบวัดความรู้ผ่านในระดับร้อยละ 80 ขึ้นไป

2.2 เจตคติของนักเรียนที่มีต่อวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานอยู่ในระดับสูงหรือมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50

2.3 นักเรียนมีความพึงพอใจในการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการวรรณกรรมท้องถิ่นอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระดับมากหรือมีค่าเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 3.50

3. ผลการประเมินหลักสูตร

เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานและการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติจากตารางที่

ข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า

3.1 คะแนนสอบวัดความรู้ของนักเรียนหลังการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนสอบหลังการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาของนักเรียนอยู่ในระดับที่สูงกว่าร้อยละ 80 ของคะแนนเต็ม ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

3.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนเขตคติต่อวรรณกรรมห้องถันอีสานของนักเรียนหลังการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาอยู่ในระดับสูง ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

3.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนความพึงพอใจต่อการเรียนตามหลักสูตรบูรณาการ วรรณกรรมห้องถันอีสานของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ซึ่งสูงกว่าและเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

จากการดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 3 สรุปได้ดังตารางที่ 9

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ 9 การดำเนินการวิจัยใน ระยะที่ 3

ขั้นตอน ตอน	วัตถุประสงค์ การวิจัย	คำนำมาร วิจัย	เครื่องมือ	วิธีการศึกษา	ผลที่จะได้รับ
ระยะที่ 3 ยืนยัน ประสิทธิผล ของ หลักสูตร บูรณาการ วรรณกรรม ท้องถิ่น อีสาน สำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษา	1. เพื่อ ^{ประเมินผล} การขยายผล การใช้ หลักสูตร	หลักสูตรที่ได้ นำไปทดลอง ใช้มี ประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ หรือไม่	1) หลักสูตร บูรณาการ และเอกสาร เอกสารประกอบ หลักสูตรมาปรับปรุง ตามผลและ ข้อเสนอแนะที่ได้จา การทดลอง	1. ผู้วิจัยนำหลักสูตร บูรณาการและ เอกสารประกอบ หลักสูตรมาปรับปรุง ตามผลและ ข้อเสนอแนะที่ได้จา การทดลอง 2. ผู้วิจัยนำหลักสูตร บูรณาการ ไปให้ ครุผู้สอนรายวิชา เพิ่มเติมในโรงเรียน ในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา 27 6 แห่ง แห่งละ 1 คน ทำการสอนและ ประเมินประสิทธิผล ของหลักสูตร	- ให้หลักสูตร บูรณาการ วรรณกรรม ท้องถิ่นอีสาน สำหรับ นักเรียนชั้น มัธยมศึกษา ที่ มีประสิทธิผล ฉบับสมบูรณ์